

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . 60 fillér
3 óra . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Véres verekedés a Törökvágásban. — Meggyilkolt vándorlegények.

Grófi szocializmus.

Kolozsvár, aug. 25.

A bártfai vándorgyűlést gróf Majláth József a gyűlés társadalom — tudományi osztályának elnöke arra használta fel, hogy katolikus szocialista érzelmeit kifejezésre juttassa.

A gróf ur tagadhatatlanul európai miveltségű ember s hazánkban fáradhatatlanul dolgozik oly szocialis párt létrehozásán, melynek elvei XIII. Leo pápa „*Rerum Novarum*” című bulláján alapulnak.

„*Szocializmus múltja, jelenje és jövője*” című értekezése bármilyen szokatlan hangon is tárgyalja a szocialdemokrácia alapelveit, fejlődését és nevesebb íróit, e tekintetben semmi újat nem mond, sőt az általa idézett Werner Sombart álláspontján sokkal alacsonyabb nívón maradt.

A katolikus szocializmus a szocialdemokrácia elleni érveléseit leginkább Leroy-Beaulieu, Frese és Mazaryk műveiből szedi. Mig a mesterek azonban különösen Leroy-Beaulieu a szellemesség minden fajával vértézve harcolnak a collectivizmus ellen, törpe utódaik csupán az ollozás művészetében értek el kiváló sikereket.

A szocializmus elleniségeinek legkedvesebb érvelése egyfelől a szocializmus utopisztikus eredete: másfelől annak praktikus megoldása.

A mióta a nagy német elmék (Marx, Rödbertus, Engels stb.) megteremtették a szocializmus tudó-

mányos alapjait és az levedlette az utópia minden nemét, ez a harczi fegyver teljesen eltompult. Majláth is csupán futólag említi, de súlyt ő sem helyez reá.

A szocialdemokrácia-ára nézve fontosabb és mindenestre komolyabb a másik fegyver, t. i. az, hogy a merev szocializmus csak addig létezhetik, míg a társadalom komolyan és alaposan nem foglalkozik a munkáskérdéssel.

E tannak nagyon sok hive van magában a szocialdemokrata táborban is, hol vezérük Bernstein Ede a híres német közgazdasági író.

Ezek rámutatnak a német párt merevsége mellett különösen a francia szocializmusra, mely praktikus tere lépett és miniszteri tárczák biztosítása által mind nagyobb és nagyobb befolyást kíván szerezni a munkástömegeknek.

Ez irányzat tudvalevőleg két ellenséges táborra szakította a francia szocialdemokrata pártot. Az új irányzat, az úgynevezett opportunisták élén Millerand szocialista miniszter és Jaurés, a jelenkor legjobb szónoka áll.

Veszélyes ez a fegyver azért a szocializmus pártjaira nézve, mert ha meggyőzi a szocialistákat, elveik alapját rontja, szükségtelessé teszi a merev pártéletet és előbb-utóbb a szocialista pártból egyszerű polgári radikális pártot csinálna.

Ez a célzat vezette II. Vilmos német császárt is 1888-ban kezdett s az

egész világon óriási felűnést keltett munkásakciójában s mint tudjuk, ennek ellenzése buktatta meg Bismarckot is.

Majláth gróf támadása valószínűleg nem fog sok vizet zavarni. Régies, ósdi gazdasági felfogása gyenge ahhoz, hogy külföldön tudomást vegyenek róla, itthon pedig a hatalmon lévő pártok még struczpolitikát üznek. A mit nem akarnak látni, az nem létezik.

Nálunk mindaddig, míg radikális demokratikus reformok által a munkásosztály hatalmi, tényezővé nem emelkedik a szocializmus praktikus érvényesüléséről szó sem lehet. Nálunk a szocialdemokrata párt élet-halál harcot folytat még csupán azért, hogy bevonulhasson a politikai arénába; kaczagató volna tehát, ha a szocialdemokraták nálunk a fölött kezdenének vitát, hogy szabad-e nekik Magyarországon miniszteri tárczát elfogadniok.

E tekintetben tehát a vándorgyűlés grófi szónokának szavai értelemnélküliekké váltak.

A gróf ur beszédében többször hivatkozik Sombart egyetemi tanárra. Ennek néhány röpiratát ugylátszik kiváló szorgalommal olvasta s belőlük nem csak elvet, hanem taktikát is tanult.

Híres ember Sombart uram, mert röpirataiban különös taktikát követ. Felállit egy irtózatossá lehetetlenséget, ráfogja a szocialistákra mintha ez az ő külön tulajdonuk volna s egyetemi tanári

eszével ügyesen kimutatja a tétel tarthatatlanságát.

Igy tesz Majláth grófi. Ráfogja a szocializmusra, hogy vallás ellenes s nagy apparatussal igyekszik ezt meg- és kimagyarázni, ezután pedig ennek helytelenségét bebizonyítani. Mintha ezt már sokkal szellemesebben és okosabban kifejtve olvastam volna Ketteler báró a híres mainzi püspök irataiból.

Ez a vád pedig igazán alaptalan. Soha szocialista pártszínezetű iratból vallásellenes vagy atheistikus dolgokat nem olvastam; sőt minden szocialista programban benne van a nagy tétel: „*A vallás magánügy.*”

Majláth gróf újabb beszéde tehát nem igen árt hatott a szocialdemokráciának, nem igen szerzett hiveket a katolikus szocializmusnak.

Hazánkban, a hol a szabad szót közigazgatásilag üldözik, a hol a szocialdemokrácia vezetőit mint közönséges csavargókat fényképezik s toloncolják, a hol egy politikai párt ellen kivételes állapotokat létesítenek nem a törvény, hanem a közigazgatási hatalom erejénél fogva, itt igazán elveszett fáradság volt Majláthnak sikra szállania.

Mint főrendiházi tag érvényesítse inkább befolyását az általa annyira kívánt haladás érdekében, mert a magyar munkásosztálynak sokkal többet ér a legkisebb demokratikus politikai reform, mint egy zsák grófi theoria.

„*Minden Demosthenesnél szebben szól a tett.*”

(S.)

Legolesőbb szőlő bevásárlás!

Legfinomabb csemege-szőlők Gyöngyösről, Horgosról és Ujvidékről.

Kilónként 25 kr.; öt kiló vételénél kilója 22 kr. — Kapható a Deák Ferencz-utczai vásártéren GÁL JÁNOSNÉNÁL.

Véres verekedés a Török-vágásban.

Kolozsvár, aug. 25.

Városunk közbiztonsági helyzete az illetékesek lelkiismeretes működése folytán már kiélegető s a kétes existenciákat elűzték a csendőrök szuronyai.

Ámde örömnk még igen korai. Habár a város belterületén tetemesen csökkent a gaztettek száma, azt mégsem vagyunk képesek megakadályozni, hogy a gyom újabb ágakat ne hajtson. Ezek óta a legszánandóbb helyzet uralta Kolozsvárt a közbiztonság terén s hogy a sok évi hanyagság okozta ferdeségeket egy-két hét alatt eltüntetni nem lehet. de reméljük, hogy rövid idő múlva megint helyre áll ez az állapot, melyet minden polgár a vagyoni-és életbiztonsági tekintetében megkövetel a rendőrségtől. Reméljük, hogy rövid idő alatt megtisztul városunk és környéke ama alakoktól, kik most a város környékére húzdtak s innen intézik vakmerő támadásaikat a gyanútlanul sétálókra.

Tegnap délután is véres csata színhelye volt a Hója-erdő alatti törökvágás.

Három iparossegéd a vasárnapot eltöltendő Mákó községbe igyekezett. Már estefelé járt az idő, mikor a törökvágásba érkeztek, hol közvetlen az erdő alatt négy bizalmatlan alak közeledett feléjük s gyufát kértek.

A gyaloglók megtagadták a kívánságot, mire heves szóváltás majd verekedés fejlődött ki közöttük.

A zajra Gábor Ferencz szőlőpásztor két társával a tett színhelyére siettek, de a gazok megéreztek az ellenség közeledtét s kerekét oldottak.

Ámbár a támadás összeszó-lalkozás miatt történt, nincs kizárva, hogy ez csak csel volt a támadás kivitelére.

A hét naplója.

Kolozsvár, aug. 25.

(Börze.) Az aratások nagyobb-részt már megtörténtek, s hogy az előre jószolt bő termésben meny-

nyire csaldtunk, azt a bőzén észlelhetjük legjobban. Romlott itt a levegő nagyon: magában hordja a betegségi csirákat. Persze absztrakt értelemben gondoljuk. A gazdasági depresszió alatt vergődő ország egészségtelen szervezését a bőzén észlelhetjük legjobban. Nyilvánvaló, hogy rossz termésünk volt s a gabonának mégsines ára. Mindazonáltal az ezerféle teher alatt görnyedő termelők egy része, sorra kilineseli a gabona kereskedők büroit és idegesen lesi az alkalmat arra, hogy tulajdon egy évi fáradságos munkájának gyümölcsén. Vevő alig akad s a piac csatornái pedig bedugultak. Kivitelről szó sincs; a gabonában való spekuláció pedig divatját multa. Az üzlet ágot kiküszöbölték a prekarius viszonyok. A kereskedő világ egy hányada elszegényedett, más része akezióképességében megbénultan tengődik. Eltekintve egyébként az üzlet körök materiális gyöngülésétől, a gabonakereskedelmet a mindinkább fölbujánzó reakziós áramlatok végkép elriasztották üdvös tevékenysége színhelyéről. Igenis, tessék csak hahotázni, mi úgy a gabonakereskedők, mint a spekulánsok ténykedését áldásosnak tartjuk. De hát ezidőszert hiába való, meddő dolog minderre akár egy szót is pazarolni. Majd megjő ennek is az ideje. Tény, hogy mig eddig a gabona-tőzsdé szekerét két erős ló húzta — a fogyasztás és a spekuláció; most az utóbbi kidült s ez alkalmatlanság csigalépésben halad előre. De azért nem adjuk föl a reményt, hogy mégis célhoz jutunk pusztán annak az egy gébének segélyével.

*

(Választások.) Jön a tatár! Ez a vészkiállítás száguldja át az országot. Jönnek a meleg na-

pok — a választások — ezzel kapcsolatosan életjelt adnak magukról a farizeusok is. A magyar ember böles belátása, akaratereje s hazaszeretete még nem állott akkora próba alatt, mint az idej választások alkalmával állani fog, mikor a már amugy is fölös számú pártok, részekre szakadva növelik a politikai farizeusok sokaságát. Pár hét, pár nap választ el a jelentős napoktól. Innen-onnan máris hire érkezik a „kortések“ működésének. Résen legyünk tehát. Meggyőződésünket, tiszta belátásunkat ne engedjük a sáska-had allattomos munkájának áldozatául esni. Iparkodjunk győzelemre segíteni azt a lobogót, mely saját belátásunk szerint leghivatottabb úgy a hazára, mint a polgárokra üdvös és maradandó reakziót kivívni. Legyünk résen tehát. Jön a tatár!

*

(Ugorka-szezon.) A holt szezon, végső napjait éli. A déli korzón máris több bájos bakfis-arc vonja magára a közfigyelmet. Egészség sugárzik ki szemeikből s rózsás arcuk csalhatatlan jelét adja a két havi pihenés hatásának. Mi, akiket elfoglaltságunk vezeklő zarándokként ide köt a város megfertőzött levegőjéhez, jólesőleg tekintünk a piros pozsgás, napbarnította arczoskákra. Még pár nap e lélekölő unalmasságból, aztán a tanuló ifjuság megérkezéssel földvidul városunk s vele együtt földvidulunk mi is.

Meggyilkolt vándorlegények.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, augusztus 25.

Lapunk folyó hó 17-iki számában ilyen czimvel megemlékeztünk *Grisbach Fülöp* és *Ziegler Márton* vándorlegények sorsáról, kik Szent-Márton község korcsmájának istállójában

töltötték az éjet s alvás közben *Pohánka András* kocsis meggyilkolta őket, hogy a legények 167 forintot tartalmazó pénztárcájukat és ezüst meg arany ékszereiket birtokába kerithesse. A tettes egy zsákba varta áldozatait s mikor azokat elszállítani akarta *Fodor János* éjjeli őr észre vette ténykedését mire *Pohánka* megszökött.

A szent-mártoni csendőrőrs erélyes nyomozatot indított ez ügyben s a nyomozat folyamán újabb rablógyilkosság esetét derítette ki, melyet a két meggyilkolt vándorlegény követett el.

A két vándorló ugyanis Alsó-Ausztriából Vas megyén keresztül jött Magyarországra. Wilodon községben szállottak meg egy éjjel s a korcsmában *Széman* Ferencz stájerországi marhakereskedő mulatott több társával. A vándorlegények itt is az istállóba szállásoltattak el. *Széman* éj idején kiment az udvarba s miután *Grisbach* és *Ziegler* már előzőleg tudták, hogy *Széman*nál pénz van, orozva leszurták s holttestét az udvaron álló szalmakazal alá rejtették el.

Széman csak másnap keresztek társai, de nem találtak reá. A vándorok pedig még az éj folyamán tovább folytatták útjokat.

A gyilkosságot követő harmadik napon a kutyák kikaparták a *Széman* holttestét s ekkor megállapíthatták a gyilkosságot. A gyanu rögtön a két vándorra irányult, kik ellen széles medrű nyomozat indult meg s egy körözvény alapján a szent-mártoni csendőrőrs a meggyilkolt vándorlegényekben ismerte föl a tetteseket.

Időközben *Pohánka* is hurokra került s vallomása szerint *Ziegler* neki elmondta az esetet. Az elrabolt kincsek nagyobb-részt megtalálták a kocsisnál. A nyomozat beszüntetése érdekében a szent-mártoni csendőrség távirat útján értesítette a wildoni csendőrséget, hogy a gyilkos mesterlegényeket *Pohánka András* meggyilkolta és kirabolta.

TÁRCZA.

Steiner ur Párisban.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Az Urnak 1900-ik esztendejében körülbelül volt akkora népvándorlás, mint mikor őseink átkelve az Ural petroleumos bércein megzavarták a besenyők és bolgárok csendes fészkeit.

Ismeretes, hogy most három esztendeje a koronásfők a 30 forintos diurnistákkal együtt — nem említve a szélsőségek között helyet foglaló és sokféle variációban előforduló társadalmi rendet — azon törték a fejüket, mikép juthatnánk a Szajna parfümöt hőmpolygató partjára.

Hatalmas plakátokon öles betűk hirdették, hogy a francziák kiállítását tartanak.

„I. Exposition universelle de Paris!“

E néhány szó volt a falragaszok legszembeötlőbb sora. Min-

denki tudott abban az időben francziául. Ha többet nem is, de a plakátok szövegét bevágta még a legutolsó monostori mágnás is. A napidijasok részletfizetésre váltották meg a vasuti jegyet. Az első részletet lefizették és a többit megígérték. Zsebre vágta egy baedekert meg egy *Ploetz*-féle grammairt és elindultak a magasabb műveltség tarka foltja után.

A koronás fők diplomáttal tárgyaltak az inkognitó felől. Még a beduin is szelnek eresztette tevéjét és ment Párisba. A hadseregnek nem voltak tisztjei, az iskolának tanítója, a város polgármestere begombolt jó egynehány dinárokat és faképnél hagyta a centumpatereket.

Páris boulevardjain nyüzsgött az egész világ.

Steiner ur is ott volt.

Mikor belefáradt a szeme a nagy secessióba, elővett egy sovány hazai ujságot s abban böngészett. Ugy találta, hogy még az is boszantóan unalmas.

— Hallatlan! A Szamosba se fulladt senki, tanárurék se felbebeznek, se tüntetés, se zavargás? Hát mi a csudát csinálhatnak odahaza? Vezéreznek, tárcza, eljegyzés, halálozás, törvényeszk, de még a hirdetések is a faiskolai rendszerről szólnak.

Steiner ur kedvetlenül dobta el magától a lapot. Egy ácsorgó hordár szedte fel. A lellem ha magyarul tudna még jó lapszerkesztő, akarom mondani jó kerétszszé nőhetné ki magát. Utóvégre is e két foglalkozás között oly kevés a különbség. Ez is amaz is vagdos, nyeseget.

Steiner ur most már fülelni kezdett, hátha a nyelvek e bábeli zürzavarában egy magyar szóra bukkán.

— Jó estét adjon az Isten. Ha nem csaldodom uraságod magyar.

— Önnek igaza van. Steiner Vilmos butorgyáros vagyok Kolozsvárról.

— Ah! No lám. Annyival is

inkább örülök a szerencsének, mert mi már ösmerősök vagyunk. Nőmmel alig két hónapja keltem egybe. Lakásberendezésünket a kiállításra szereztük be. És? — Képzelve feleségem a Steiner-féle szoba ensembledt választotta. Gratulálok önnek uram.

A rokonlelkek véletlen találkozására után Steiner ur megtudta, hogy honfitársát *Kiflicsevics*nek hívják, foglalkozása pék és szintén Kolozsvárra való. Már jó ideje annak, hogy elkerült hazulról s ez az oka, hogy teljesen ismeretlen előtte.

— Sajnálom kedves földi — folytatja a boldogságtól eltelve a pék — hogy *Luciet* az én angyalomat nem mutathatom be e pillanatban önnek. Halvány sejtelve se lehet oly szép, oly igéző. Valóságos ellentéte a franczia nőknek, podig ő is párizsi.

— Ugyan?

(Vége következik.)

HIREK.

— **Lapunk jövő száma a Vasárnapi munkaszünet miatt hétfőn reggel 9 órakor jelenik meg.**

— **Világítási mizériák.** Egy igen fontos dologra kell fölhihvünk a hatóság figyelmét. Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy még mindig a naptár és a hold járása szerint világítják ki az utcákat. Ez magában véve nem volna valami fontos körülmény, de az ilyen fajta okoskodásban kikerüli az illetékesek figyelmét az, hogy sok esetben a hold sem virradtig árasztja szét nyájas sugarait s így teljes sötétség urálja az utcákat. Kivánatos volna, ha végre azok, akik vaskalapot hordanak ledobnák fővegüket s teljesítenék a polgárok ama régi kívánságát, hogy ne állandó rettegés közepette menjünk végig egy-egy félreesőbb utcán, hol a sötétség miatt minden sarok, minden kapuköz biztos menhelyet nyújt a kétes existenciáknak.

— **A Széchenyi-tér javítása.** A városi kommunitás hosszas fontolgatás után végre elhatározta több belvárosi utcának köztük a Széchenyi-térnek aszfalttal való bevonását. Az elhatározást tett követte s ma már a tervbe vett utczák nagyjórészét, sőt a Széchenyi-térnek jobb oldali gyalogjáróját is aszfalt burkolja. Szerintünk helyesebb lett volna, ha a rendezés mindenekelőtt a külvárosok utcáira irányul s csak azután kerültek volna sorra a már kiaszfaltírozott helyek. Reméljük, hogy azokat is nem sokára rendezés alá veszik.

— **Egy hirhedt tolvaj nő letartóztatása.** Jó fogást tett tegnap a rendőrség. Elfogta Osváth Rózát, egyikét a legveszedelmesebb tolvajoknak. A télen kabátlopásai révén lett híressé, s akkor kitolonczoltatta a rendőrség. Most újra itt van. Állítása szerint csak egy hete, hogy itt tartózkodik, de valószínű, hogy már régebben. — A tolvaj asszonynak két kis leánykája is van, kiket mindannyiszor arra használ föl, — hogy koldulás ürve alatt kémkedni küldi be a lakásokba, ő maga aztán később jelenik meg s ismerős lévén már a helyzettel, biztosan csap le a pródára. Philippi rőbzos, helyettes rendőrfelügyelő azonnal kiszállott Osváth Róza bemondott lakására s ott házkutatást tartott, melynek eredménye egyelőre titok. Valószínű azonban, hogy terhelő Osváth Rózára nézve, mert a rendőrség fogva tartotta őt gyermekeivel együtt.

— **A gyümölcsküldemények kezelése.** Hegedüs kereskedelmi miniszter rendeletet intézett valamennyi postahivatalhoz s így a kolozsvárihoz is, a melyben felhívja őket, hogy a gyümölcsszállítási idény beálltával a gyümölcsöt, főleg a szőlőt tartalmazó csomagokkal a legkíméletesebben bánjanak, azokat ne dobálják, ne halmozzák rendszertelenül egymásra. A kerületi biztosoknak, a mozgóposta főnökségeknek pedig kötelességévé teszi a rendelet végrehajtásának szigorú ellenőrzését.

— **Értesítés.** Van szerencsém értesíteni a tisztelt szülőket és érdeklődőket, hogy az „Emke-

tér,“ (Trencsintér) 10 szám alatt lévő kisdudóvodában a beiratások folyó évi szeptember 1-én megkezdődnek és 3—6 éves kisdudók a napnak bármely szakában fölvetetnek. Pappné Szenkovics Zelma okl. óvónő, a tanintézet vezetője.

— **Elmaradt istentisztelet.** A Kossuth Lajos-utcai evangélikus templomban a mai istentisztelet, a folyamatban levő újítások és takarítások miatt elmarad.

— **Ujczok bevonulása.** A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy az erdélyi 12-ik hadtesthez tartozó (nem önkéntes) ujczok október 7-ére vonuljanak be. Az egyéves önkénteseknek azonban már október elsején kell bevonulniok.

— **Baleset.** Tegnap a déli órákban Kaszab Béla tordai kereskedő segéd Kolozsvárra igyekezett kerékpáron. A Hunyadi-téri laktanya előtt kerékpárja egy gödörbe ment s Kaszab oly szerencsétlenül esett le, hogy bal lábának sip csontja eltört. Ezméletlen állapotban szállították a kórházba.

— **Verekedés Szamosfalván.** Szamosfalva „benszülöttjei“ ugylátszik örökös hadat izentek a kerékpárosoknak. Erre vall legalább az a naponként megújuló támadás, melyet a községükön áthaladó kerékpárosok ellen irányítanak. Tegnap is három kerékpáros, köztük egyik belmunkatársunk, Kolozsvárra igyekeztek s amint átlépték Szamosfalva „törvényes határát“ óriási közápor üdvözölte őket. Majd mikor erőlesen rejtőzködő támadókat a legények átugrottak a kerítésen s botokkal támadtak a kerékpárosokra, kik végre revolvereik segítségével kellett utat törjenek maguknak. A vakmerő utonállókát a szamosfalvi esendőrös letartóztatta.

— **Hütelén elárúsítónő.** Kardos Károly pogácsás megbizta Kopeczki Péternét, hogy a tordai vásárra egy láda pogácsát vigyen elárúsítás végett. Kopeczkiné el is adta a pogácsát, de visszaélt megbizójának bizalmával, amennyiben a befolyt pénzből 18 koronát saját czéljaira fordított. Kardos természetesen följelentést tett a hütelén kofáné ellen, ki most a rendőrség előtt fog számot adni sáfarkodásáért.

— **Az oroszok mozgósítanak.** A „Petit Bleu“-nek ellenőrizhetetlen forrásból azt írják Galaczból, hogy husz orosz torpedó és gőzhajó érkezett a Dnyeszter torkolatához oly czélból, hogy az orosz katonaság mozgósítását a török határon megkezdje.

Dramából operett.

— Jelenet a törvényszéken. —

Kolozsvár, augusztus 25.

Nem ritka eset, hogy a komoly tárgyalási teremben szinte önkéntelenül fölcsillan a humornak egy-egy szikrája, amivel a megszorult vádlott eltereli a bírák figyelmét, s abban a hírszemből, hogy így talán elnézőbbek lesznek az ítélet hozatalnál. A család azonban ritkán marad el.

A statisztikai adatok szerint legtöbb humor a komplikált válópörök alkalmával nyilvánul meg s olyan esetben, mikor az anyósoknak e rettegett hatalomnak tekintélyes szerep jut a tárgyalásban, esemény számba megy egy-egy derült pillanatnak elmaradása. A válóperek krónikája nem szükkölködik olyan jelenetekben sem, mikor az anyós egy hárpia teljes odaadásával veje megrontására törekszik, ki egy átmulatott éjszakával vesztette el a család legnagyobb kápaczításának kegyét.

Amde a sors, vagy inkább a végzet könyvében számos fejezet másként iratott meg, s így néha megtörténik az is, hogy a „mama“ presszionálására ideig-óráig haragos házaselekek a válás pillanatában béke jobbot nyújtanak egymásnak s kijátszák a ház nagytiszteletü „kerubját.“

Ilyen eset történt a napokban s most általános beszéd tárggyá lett.

A törvényszéknek ama termének előszobájában, hol a hét egyik bizonyos napján a szigorú tekintetű bíró sikertelenül békiti hétről-hétre a válni akaró házaseleket, állott egy enniválon csinos menyecske — meg egy férj. Egy harmadik individuum jelenléte nagybajt sejtett s e föltevésünkben nem is csalódtunk, mert a fiatal házások válni akartak. Szerették egymást, de a vén hárpia kettőjük közé állott s válópert tett folyamatba ama érveléssel, hogy veje lump, részeges fráter, aki minden éjjel kimarad, aki nem becsüli meg nejét, aki reggelente nem esókolja meg őt. (már a kedves mamát!)

Az anyós egy pillantására sem méltatta a férjet s gorombán hátot fordított neki, a menyecske pedig sokat jelentő, sovárgó pillantásokat vetett férje felé. És a boldog ember esókot intett nejének, majd odasugta:

— Hát igazán el akarsz hagyni?

— Ha muszáj — felelt vissza a bánatos menyecske.

Pedig, hogy szerettek? . . .

— És én! . . .

Aztán nézték egymást forrón, édesen. Légy tekintettel esókolgatták végig egymást.

Egyszerre csak nevüket szólították, az anyós intett leányának s Cézári méltósággal átlépte a terem küszöbét. A fiatalok a küszöbön összetalálkoztak. A férfi lázasan elkapta az asszony kezét s remegve szólt:

— Jössz?

— Megyek!

És a becsapódott ajtó mellől sietve ugrottak vissza s a legközelebbi fiakker állomásig futottak.

Ezalatt az anyós nagy gesztikulálás kíséretében előadja panaszát, majd leányára akart mutatni, de meglepetten ébredt az szomorú valóra. Odarohant az ablakhoz, de csak annyit látott, mint emeli veje az egyetlen leányát kocsiba, s hogy oda-simul ahoz a szörnyeteghez az ő hálátlan gyermeke.

És míg az öreg asszony megsemmisülten rogyott egy székre, a bíró, a jegyző, a teremszolga, de még a pajkos napsugarak is összemolyogtak:

— Oh, azok az anyósok!

Színház és Művészet.

Színházi műsor:

Kedd: Ideges nők.

Szerda: A lyoni futár.

Csütörtök: Próbaházasság.

Péntek: Gerolsteini nagyhercegnő.

Szombat: Arthur kalandjai.

Vasárnap: Vereshaju.

* **A gerolsteini nagyhercegnő.**

Tegnap este Haléwy és Meilhac négy felvonásos nagy operettjét elevenítették föl. Ambár új betanulással mutatták be, fogyatékosait palástolni nem tudták. A darab életképességét egyedül Offenbach poétikus zenéje biztosította és biztosítja. A fülbemászó dalok feledtetik a próza fogyatékosait. Elvégre, ha egy darabról az ember annyit tud, hogy a főszerep nagyon kidolgozott és a kisegítő alakoknak a száma nagy, úgy tisztában lehet azzal is, hogy a megosztás, a mi az utóbbiak között történik, arányos lehet ugyan, de semmiesetre nem hat kedvezően a darabra. Az ilyen darab nem tarthat igényt komoly irodalmi értékelésre. Az ilyen darabot a szerző rendszerint valamelyik ismert és elismert nagy művész, vagy művésznő testére szabja, ismervén tehetségének sajátosságait, képességének erősebb motívumait s a megírásban híven követi azokat az intenciókat, melyek a főszereplő és a saját egyéni sajátosságai között paraleliztikusan haladva érvényre juttatják a fantáziát. Itt nem az általános érzések festése vezeti az író, pedig a színpad hivatása csak azt öleli fel jogosan. Így interpretálták Irén nagyhercegnő szeszélyét, a fékezetlenségig esapongó szerelmét Halléwy és Meilhac. Mindezt egy igazán nagy művésznőért kellett elmondanunk, hogy megértessük azt a fontos föladatot, melyet *Z. Bárdi Gabi* oly fényesen oldott meg tegnap este. Bájos egyénisége, üde, remek hangja, művészet, a szerep alapos ismerése olyan estéhez juttatták, a mely a szép számu közönség tapsaival honorálva méltó bizonyosságot tett utólrhetetlen tehetségéről, képességéről. *Dezséri Gyula* is méltán rászolgált az elismerésre, hálás szerepét igen sikeresen oldotta meg. *Perényi Margit* remek hangjával brilirozott. Méltó partnere volt *Mezei Mihály*. *Kassairól* és *Gyöngyiről* kell még dicsérelőleg megemlékeznünk, bár a természetesség határát sokszor átlépték. A darabot ma megismétlik.

Szerkesztői üzenetek.

S. Z. urnak Helyt. A szőke, avagy a barna szebb? Kérdése nagyon fogas. Ha jól meggondolja a dolgot a véleményadás teljesen ki van zárva, hiszen a nézetek és izlések annyira eltérők, hogy egyenes feleletet adni teljesen lehetetlen. Ön például a szőkét imádja, amit egyik munkatársunk kifogásol. Szerinte csak a barna lehet szép. Látja, már itt is ellenkezik az izlés. Hogy kívánhat tehát érdemleges feleletet?

T. E. Helyt. Beküldött munkáját nem közölhetjük már csak azért sem, hogy az ismeretlenség homályából nem bontakozik ki. A munka különben gyöngye szárnypróbálgatásra vall. Szép az eszme, de csunya a megírás.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

APRÓ HIRDETÉSEK:

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűből 8 fillér. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban déli 12—1 óra között. Deák Ferenc-utca 18. szám alatt.

Apróhirdetéseink beküldésének megkönnyítésére, levelezőlapokat bocsájtottunk ki, melyek 25—50 és 75 fillérért kaphatók a főtéren „Globus” hírlapel-árusító irodában, a Ludasi-féle dohánytözsében és a Böckel-féle lap- és dohány árudában.

LEVELEZÉSEK.

Vidéki. Levele van a kiadóhivatalban.

Vasjellem. Levele van a kiadóhivatalban.

Orion. Levele van a kiadóhivatalban.

Celestin. Levele van a kiadóhivatalban.

Páratlan csillag. Levele van a kiadóhivatalban.

Intelligens állásu, vagyis fiatalember, házasság-céljából oly uri leány ismerettségét keresi, aki megosztaná vele az unalom lélekölő perczeit. Leveleket „Faust” czimen a kiadó hivataltól.

kér. Diskréció biztosítatik.

Egy szőke, kék szemű fiatal ember művelt fiatal nő, vagy leány ismerettségét keresi, aki megosztaná vele az unalom lélekölő perczeit. Leveleket „Faust” czimen a kiadó hivataltól.

KERESLET.

Társ kerestetik 2—3000 frttal, évi 2000 frtot jövedelmező vállalathoz. Reszkirung nincs, tövékony, szolid kereskedő vagyok. Nők előnyben részesülnek. Czim a kiadóban.

KINÁLAT.

Eladó házastelek: egy

szoba, konyha, istálló, melléképület stb. Értekezhetni Kővárytelep, Vas-u. 5. szám. 3—3.

Eladó zongora és különféle butor.

Eladó egy Dürkop-féle czilinder varró-gép. Értekezhetni Csertörő-utca 22. sz. 2—5.

Eladó házastelek.

Bánffy-Hunyadon 6 szoba, konyha, éléskamra, 2 pinczés fedett tornáczu ház, kocsiszin, istálló, csűr 1/2 hold gyümölcsös és veteményes kerttel, **előnyös feltételek mellett eladó.** — Értekezhetni Silló Gyula és Társa közvetítő irodájában Kolozsvárt, Mátyás király-tér 12. sz. a. 5. ajtó.

Kitünő és olcsó házi szappan és gyertyaárak:

Czirják Károly szappan-gyárosnál, Wesselényi Miklós-utca 19. sz. a.

Férfi és női czipők:

Matusek József Mátyás-tér 2. szám.

Bőráruk:

Hirsch Adolf Wesselényi Miklós-u. 11. sz.

Látszerek és sebészeti műszerek:

Mihaltsek Ferencz. Egyedüli erdélyrészi szak-látszerész, Mátyás király tér, Nagy Gábor (Frölich féle ház). Ajánlja összes optikai munkáit.

Nádas folyó gyógyfürdője

Csúz, Reuma és más ilyenmü betegségek leghathatósabb gyógyító eszköze. Díjak a következők: 1 melegfürdő ruhával 80 fillér, 1 kabinjegy hidegfürdő ruhával 40 fillér, — 10 kedvezményes meleg fürdő ruhával 6 korona. — Hideg és meleg étkek, valamint jó italok szolid árban kaphatók. **Telefon 108—243.** Számos látogatást kér

Szunyogh László bérlő.

Naponta cigányzene.

Kitünő minőségű s legmagasabb szilárdságu

ajánl legolcsóbb árban a

Portland-Cementet

Brassói Portland-Cement-Gyár

Angele, Hock, Kugler és Paul, Brassóban.

Kolozsvárt kapható a következő cégekknél: **Csiki Testvér** uraknál, Deák Ferencz (Belközép) utca 39. szám; továbbá **Tessitori** és **Gurisatti** és **Offner Samu** urnál. 4—10

Muntyán Péter

épület-, butor-asztalos esztergályos, Monostori-út 88. sz. és temetkezési vállalata, Deák Ferencz-utca 10. szám.

Elvállalok: bel- és külföldi temetéseket, hulla szállításokat ugy helyben, mint vidékre. Pontos kiszolgálás és a legmérsékeltebb árakban. — Dusan berendezett raktáron saját készítményű festett, diszitett és egész tölgyfa koporsók valamint **érczkoporsók, nagy választékban halotti kellékek.** — Elvállalok temetéseket 10 koronától feljebb, felnőttek 20 koronától feljebb.

Becsés pártfogásukat kéri

3—10

tisztelettel **MUNTYÁN PÉTER,** Kolozsvárt.

Hova megyünk vasárnap délutánonként?

Gyönyörű kert.

Mindenesetre a

Ujonnán épült helyiség.

Monostori sörházba!!

Ott, elsőrendü cigányzene mellett

1 pohár friss sör 7 kr.

Jó ételekről gondoskodva van. **Kitünő erdélyi hegyi borok kimérése.**

Közúti vasúti közlekedés.

17—20

Nyom. Schaberl József „Gutenberg” könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 18. sz.